

**Управління освіти і науки
Чернігівської обласної державної адміністрації
Обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського**

**Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з правознавства 2016-2017 н. р.
9 клас (56 балів)**

I. Вкажіть правильну відповідь (9 балів)

1. Зміст правовідносин складають:

- а) права і обов'язки сторін правовідносин;
- б) майнові або немайнові блага, з приводу яких складаються правовідносини;
- в) приписи норм права, які регулюють відповідні правовідносини;
- г) обставини, з якими право пов'язує виникнення, зміну та припинення правовідносин.

2. Замах на вчинення злочину:

- а) не тягне за собою кримінальної відповідальності незалежно від тяжкості злочину;
- б) не тягне за собою кримінальної відповідальності, якщо злочин невеликої тяжкості;
- в) не тягне за собою кримінальної відповідальності, якщо злочин невеликої або середньої тяжкості;
- г) тягне за собою кримінальну відповідальність лише у разі закінченого замаху на вчинення особливо тяжкого злочину;
- д) тягне за собою кримінальну відповідальність незалежно від тяжкості злочину.

3. Об'єкт правовідносин складають:

- а) права сторін правовідносин;
- б) обов'язки сторін правовідносин;
- в) майнові або немайнові блага, з приводу яких складаються правовідносини;
- г) приписи норм права, які регулюють відповідні правовідносини;
- д) обставини, з якими право пов'язує виникнення, зміну та припинення правовідносин.

4. Правила, що регулюють порядок створення та державної реєстрації господарських товариств:

- а) норми права;
- б) норми моралі;
- в) звичаї;
- г) корпоративні норми;
- д) норми права.

5. Визначте, який нормативний акт має вищу юридичну силу в Україні:

- а) Указ Президента України;
- б) Закон України;
- в) Постанова Кабінету Міністрів України;
- г) рішення Верховного Суду України.

6. Вкажіть, який вид юридичної відповідальності названо неправильно:

- а) дисциплінарна;
- б) кримінальна;
- в) трудова;
- г) адміністративна.

7. Вкажіть, які з наведених нижче визначень характеризують закон:

- а) прийняте державою звичаєве правило поведінки загального характеру;
- б) офіційний документ, прийнятий органом виконавчої влади або референдумом;
- в) обов'язкові правила поведінки загального характеру, встановлені за домовленістю і згодою двох і більше учасників і забезпечується державою;
- г) нормативно-правовий акт, який має вищу юридичну силу, приймається законодавчим органом держави в особливому порядку.

8. Конкретна життєва обставина, з якою пов'язано виникнення, зміна або припинення правовідносин – це:

- а) юридичний документ;
- б) юридичний вчинок;
- в) юридична обставина;
- г) юридичний факт.

9. Чим злочин відрізняється від проступку:

- а) суворістю покарання;
- б) ступенем суспільної небезпеки;
- в) мірою громадського осуду;
- г) кількістю учасників.

II. Продовжити речення відповідно до Конституції України (8 балів):

1. «Кожен має право на..., що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується;
2. «Ті, хто працює, мають право на... для захисту своїх економічних і соціальних інтересів»;
3. «Кожна людина має невід'ємне право...»;
4. «Кожен має право на повагу до його...»

III. Установіть відповідність між галузями права та юридичними нормами, що врегульовують відносини між: (кожна правильна відповідь – 1 бал) 4 бали

1. роботодавцем і працівником;
 2. продавцем і покупцем;
 3. патрульним поліцейським і правопорушником Правил дорожнього руху;
 4. батьками та дітьми;
- а) цивільне право;
 - б) адміністративне право;
 - в) трудове право;
 - г) сімейне право;
 - д) конституційне право.

IV. Поясніть, у чому полягає відмінність між правами людини і правами громадянина (10 балів)

V. Заповнити таблицю (15 балів)

Правовий статус	Права та обов'язки
Громадянин України	(5 балів)
Іноземець	(5 балів)
Особа без громадянства	(5 балів)

VII. Розв'язати задачу (10 балів)

Працівник банку О., скориставшись службовим становищем, одержав інформацію про кредитні картки, які отримували й використовували клієнти. Завдяки цьому він почав знімати з рахунків клієнтів невеликі суми й використовувати їх на власні потреби. Пізніше свої дії він пояснив необхідністю знайти кошти для лікування родичів.

Дайте юридичний аналіз ситуації

**Управління освіти і науки
Чернігівської обласної державної адміністрації
Обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського**

**Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з
правознавства 2016-2017 н. р.
10 клас (47 балів)**

I. Вкажіть правильну відповідь (10 балів)

1. Суб'єктивне право – це:

- а) міра необхідної поведінки;
- б) міра бажаної поведінки;
- в) міра можливої поведінки;
- г) міра альтернативної поведінки.

2. Який з наведених документів є нормативно-правовим актом:

- а) Міжнародний пакт про громадянські і політичні права;
- б) договір оренди земельної ділянки;
- в) наказ керівника підприємства про прийняття на роботу громадянина Сидоренка;
- г) Правила внутрішнього трудового розпорядку.

3. Визначте особу, яка має право на обов'язкову частину спадщини померлого:

- а) 55-річний брат;
- б) непрацездатна вдова;
- в) 40-річна сестра;
- г) 35-річний син.

4. Після закінчення 9 класу 15-річний хлопець вирішив уперше влаштуватися працювати. Який документ є обов'язковим для подання при прийомі на роботу:

- а) характеристика з місця навчання;
- б) документ, що підтверджує реєстрацію за місцем проживання;
- в) паспорт;
- г) свідоцтво про народження.

5. Яке поняття відповідає наведеному визначенню: «Єдиний, зведений, юридично і логічно цілісний, внутрішньо узгоджений нормативний акт» – це

- а) кодекс;
- б) основи законодавства;
- в) статут;
- г) положення.

6. Визначте вид правових норм за характером правил поведінки:

- а) зобов'язуючі;
- б) матеріальні;
- в) процесуальні;
- г) імперативні.

7. Позначте назву теорії походження держави і права, авторами якої були К.Маркс та Ф.Енгельс:

- а) теологічна;
- б) договірна;
- в) насильства;
- г) економічна.

8. Вкажіть, яке поняття означає єдність правових норм та їх розподіл за галузями та інститутами:

- а) система законодавства;
- б) правова система;
- в) законодавство;
- г) система права.

9. Із наведеного нижче переліку оберіть суб'єкта, на якого Конституцією України покладається обов'язок розробки проекту Державного бюджету України на наступний рік:

- а) Міністерство фінансів України;
- б) Бюджетний комітет Верховної Ради України;
- в) Рахункова палата Верховної Ради України;
- г) Кабінет Міністрів України.

10. Яке покарання є кримінальним?

- а) виправні роботи;
- б) попередження;
- в) догана;
- г) позбавлення майнових прав.

II. Дати визначення та порівняти поняття (10 балів)

1. Адміністративне стягнення – кримінальне покарання.

IV. Доповнити пропущений елемент у таких визначеннях (1 бал за кожен правильну відповідь) 7 балів

- 1. «Ознакою правопорушення буде...того, хто його вчинив у формі умислу чи необережності».
- 2. «Громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед...».
- 3. «Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути...»
- 4. «Іноземцям та особам без громадянства може бути надано...у порядку, встановленому законом».
- 5. «Громадянин України не може бути позбавлений... і права змінити...».
- 6. «Громадянин України не може бути ...за межі України або виданий іншої державі».

VI. Розв'язати задачі (20 балів)

1. Маша та Максим одружилися тиждень тому. На подаровані гроші вони придбали телевізор, наручні годинники(кожному), кухонний комбайн (щоб Маші було зручніше готувати їжу), жіночу шкіряну куртку. А гроші, що залишилися поклали на рахунок у банку, відкритий на ім'я чоловіка. Визначте режими власності на придбані речі та банківський рахунок.

2. Громадянин України переїхав на постійне проживання до Португалії. Через 10 років він вирішив повернутись в Україну і звернувся у посольство України в Португалії із проханням продовжити його закордонний паспорт, термін дії якого закінчився. У посольстві заявили, що його позбавлено громадянства України у зв'язку з довгим проживанням за межами країни і закінченням терміну дії його паспорта.

Чи правильно вчинили працівники посольства? Відповідь обґрунтувати.

**Управління освіти і науки
Чернігівської обласної державної адміністрації
Обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти імені К.Д. Ушинського**

**Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з правознавства 2016-2017 н. р.
11 клас (50 балів)**

I. Вкажіть правильну відповідь (10 балів)

1. Яким є мінімальний строк позбавлення волі?:

- а) 3 місяці;
- б) 6 місяців;
- в) 1 рік;
- г) 3 роки.

2. Громадянин, який не має сім'ї та зловживає алкоголем:

- а) може бути визнаний обмежено дієздатним;
- б) не може бути визнаний обмежено дієздатним;
- в) може бути позбавлений дієздатності;
- г) може бути позбавлений дієздатності головним лікарем спеціалізованого закладу.

3. Договір, за яким одна сторона безоплатно передає або зобов'язується передати другій стороні річ для користування протягом встановленого строку називається:

- а) договором комісії;
- б) договором прокату;
- в) договором позички;
- г) договором ренти.

4. Якому поняттю відповідає визначення «Це визначені кримінальним законом умови, за наявності яких можливе притягнення до кримінальної відповідальності»:

- а) гіпотеза правової норми;
- б) підстава для кримінальної відповідальності;
- в) диспозиція правової норми;
- г) кримінальна відповідальність.

5. Усиновлювачами не можуть бути:

- а) повнолітні дієздатні особи;
- б) особа, старша за дитину не менш, як на 15 років;
- в) подружжя;
- г) не мають постійного місця проживання та постійного заробітку.

6. Визначте, яке положення не відповідає Конституції України:

- а) право на своєчасне одержання винагороди за працю може захищатися шляхом страйку;
- б) громадянам гарантується захист від незаконного звільнення;
- в) кожен має право на належні безпечні і здорові умови праці;
- г) використання примусової праці забороняється.

7. Вкажіть, яке поняття означає єдність правових норм та їх розподіл за галузями та інститутами:

- а) система законодавства;
- б) правова система;
- в) законодавство;
- г) система права.

8. Назвіть ту сферу суспільних відносин, яка не належить до тих, що регулюються конституційно-правовими інститутами:

- а) зобов'язальне право;
- б) основи правового статусу людини і громадянина;
- в) пряме волевиявлення;
- г) територіальний устрій.

9. Яке поняття визначається як самостійна галузь права, за допомогою якої, держава регулює суспільні відносини у сфері державного управління?:

- а) управлінське право;
- б) трудове право;
- в) адміністративне право;
- г) державне право.

10. Яка ознака злочину пов'язана з наявністю в діях особи умислу або необережності:

- а) суспільна небезпечність;
- б) винність;
- в) протиправність;
- г) караність.

II. Дати визначення та порівняти поняття (10 балів)

1. Об'єктивна сторона злочину – суб'єктивна сторона злочину.

III. Вставити пропущене (10 балів) правильна відповідь 1 бал

1. Правочином є дія особи, спрямована на _____, або _____ цивільних прав і обов'язків.

2. Шлюб припиняється внаслідок _____ одного з подружжя або оголошення його _____;

3. Співучасниками злочину, поряд з виконавцем, є _____, _____, _____.

4. «Кабінет Міністрів України у своїй діяльності керується цією Конституцією та _____ а також _____ та постановами Верховної Ради України»

IV. Розв'язати задачі (20 балів)

1. Панов під час ремонту балкона розміщував вапняний розчин рукою в гумовій рукавиці. Діти, що знаходились за парканом на території школи дражнили його. Щоб прогнати їх, чоловік махнув цією рукою в їхній бік. При цьому залишки вапняного розчину злетіли з рук і потрапили в око хлопчика Андрія, спричинивши хімічний опік очей з ураженням рогівки. За висновком судово-медичної експертизи, ці ушкодження середньої важкості. Дайте юридичний аналіз ситуації

2. У листопаді 2001 р. громадянин України К. виїхав на постійне проживання у Францію, а у січні 2002 р. був прийнятий до громадянства цієї держави. В Україні у нього залишилося 0,8 га сільськогосподарських угідь, які він у жовтні 2001 р. здав в оренду строком на 5 років. У грудні 2005 р., під час короткочасного перебування К. в Україні, він був повідомлений сільським головою про те, що він не може бути власником земель сільськогосподарського призначення, і тому повинен на протязі місяця відчужити земельну ділянку, здану ним в оренду. К. проти цього заперечував. Дайте юридичний аналіз ситуації.